

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

Za pošlj., na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENECE

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:
Enostop. petitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvemšil nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Današnja številka obsega 4 strani.

Poziv na Slovence!

Št. Iij v vedno večji nevarnosti.

Politični nasprotniki delajo na vse mogoče načine, da bi potisnili slovensko mejo prek Št. Iija v Slov. goricah na jug do Maribora in do Drave. Nobeno sredstvo jim ni preostudno, samo da dosežejo svoj cilj. Začeli so delo, ki je povzročilo celo v nemških konservativnih krogih, ki pa v zadnjem času nam niso nič manj nasprotni v narodnem oziru, veliko nevoljo. Pošiljajo v šentiljsko občino samo pruske naselnike — protestante. Treba je pazljivo in vztrajnega dela nasproti takim nakanam. Pozivljemo v prvi vrsti šentiljsko občino in Št. Iijčane, ki še imajo v srcu nekoliko ljubezni do lastne grude, da ne oddajo ne peđi zemlje tem tujcem. Naprosimo jih, da nam takoj naznanijo, če hoče kateri domačin prodati svoje posestvo, in nam javijo, če je mogoče kupiti kako drugo domačijo. Slovenske rodoljube po širni Sloveniji pa prosimo, da skrbijo za to, da si tisti Slovenci, ki želijo nakupiti na tujem posestvu, izberejo ravno ta kraj za svojo novo domovino.

Bratje Kranjci! ki si hočete urediti novo gospodarstvo in si ustanoviti dobro ognjišče, zglasite se! Zemlja je tukaj rodovitna, ki bode donala dovolj dohodkov; vi pa bode te pravi obmejni stražniki, neustrašeni bojevnikji za narodne svetinje. Na resno delo! Prosimo tiste, ki bi se hoteli naseliti v Št. Iiju in nad Mariborom, da se zglase v uredništvu »Slov. Gospodarja«, ki hoče voditi to akcijo. Druge liste pa prosimo, da nas podpirajo z objavo naših pozivov v tej zadevi.

Lakajem!

V Gradcu je šla k rektorju pred par dnevi deputacija »jugoslovanskega« dijaštva in mu izročila celo »memorandum«. V njem se zavzemajo svobodomiselnii slovenski dijakji za akademiško svobodo. Protestirajo proti kmetom, ki so na vseučilišču »vdrlili«.

Temu nasproti stoje sledeča neutajljiva dejstva: Kmetje in »Karolinci« so bili od buršov izziveni in dejansko napadeni. Kmetje so kot gostje promovenda imeli pravico do vstopa v avlo. Burši so se na napad že zdavnej pripravljali. Bili so zgovorjeni že pred mesecem, da bodo promovcijo Aldrianovo preprečili in »Karolincem« zabranili v avlo vstop v barvah. Nekateri liberalni akademiki so že davno pred škandalii vedeli, kaj se proti »Karolincem« namerava! Dobro so jih burši informirali! Napad na nemške katoliške dijakje je bil dogovorjen.

Pri demonstracijah proti katoliškemu nemškemu dijaštvu in pri napadu na kmetje so se najbolj »odlikovali« Hrvati in liberalni Slovenci. Hrvati so najbolj vpili. Bili so tudi z gnjilimi jajci preskrbljeni. Pred univerzo so stali večinoma sami liberalni Slovani in demonstirali. Zato so tudi prišli najprej s policijo v dotiko in zato se v »memorandu« tudi nanjo jeze.

Deputacijo slovenskih buršovskih zavznikov je veliki Nemec, rektor Hildebrand, preprijazno sprejel. V deputaciji je bil tudi dijak Baš, sin notarja iz Celja.

Spomenica slovenskih liberalno-radikalnih akademikov pomeni afront proti »Karolincem«, proti katoliškemu dijaškemu društvu. To dijakji sami priznavajo in tako jo razlagajo tudi nemškonacionalni burši, zavzniki slovenskih »absolutnih narodnjakov«! Nekaj pa v spomenici občutno pogrešamo: Zakaj niso slovenski »svobodomiselnii« akademiki od rektorja zahtevali za zborovanje avlo, da precizirajo svoje stališče kakor nemški burši?

Zakaj so se zbrali v svrhu preciziranja svojega stališča na podlagi § 2.? Ali niso enakopravni činitelji na univerzi? To je vendar grda nedoslednost! V pomenici se zavzemajo v otloodonečih frazah za akademiško svobodo, pa še toliko ne store zanjo, da bi avlo zase zahtevali, kakor jo sme najzadnje in najmanjše nemško dijaško društvo! Zakaj niso šli k rektorju oficicelno v čepicah in slovenskih trakovih? Zato ker bi jih bil potem dal iz pisarne vreči in ker bi jih bili njihovi zavzniki, nemški burši, premlatili in jim čepice in trakove raztrgali! To je ultima ratio!

Kaj bo posledica te spomenice? Nemški burši zdaj govore in se bahajo, da so se proti »Karolincem« postavili v »bran« tudi slovenski akademiki. Burši so zdaj tudi od liberalnih slovenskih akademikov potrjeni v misli, da imajo na vseučilišču le nemškonacion. burši »Hausherrenrecht«. Kakor so Nemci s Slovani združeni in z njihovo dejansko pomočjo vrgli iz avle »Karolince« in njihove goste, štajerske kmete, tako smejo pri prvi priliki iz avle »Triglavane« in »Taborjane« in povrh tega še slovenske kmete, ako bi ti n. pr. v narodnih nošah kot gostje prišli k promociji kakega Slovenca!

Morda pa temu ni tako. Mogoče je, da so slovenski »svobodomiselnii« akademiki za svojo uslugo nasproti buršom dobili od slednjih garancije, da priznajo njihovo enakopravnost. Če je temu tako, potem pričakujemo, da se še ta teden slovenski »Triglavani« in »Taborjani« prikažejo na vseučilišču v svojih društvenih znakih! Če pa slovenski liberalni visokošolci tega niso dosegli, potem so pokazali velikansko naivnost. In ti hočejo biti ob svojem času vodivni politiki!

Jugoslovansko liberalno dijaštvo sklepa zdaj neko zvezo proti slovenskim in hrvaškim katoliškim akademikom. Doživetu utegnemo torej dan, ko bodo Nemci združeni z liberalnimi Slovenci vrgli iz avle slovenske katoliške kolege! To bo časten dan za »neustrašene borivce slovenstva in jugoslovanske ideje«!

»Triglavani« in »Taborjani« pa imajo v zadnji dobi slovensko-nemške zveze tudi intimne zveze s »Tagespošto«, ki ob vsaki priliki tako junaško zmerna Slovence. V tem listu kolportirajo vest, da so se »vsi klerikalni akademiki združili«! To pa ni res.

Kako daleč se je jugoslovansko »napredno« dijaštvo v sedanjih vseučiliških bojih ponižalo, kaže sledeče: Napad na »Karolino« v Gradcu in istočasni sirovi nastop buršov proti katoliškim dijakom na dunajski univerzi in tehniki je bil že sklenjen 8. marca na nemškem »Hochschul-tagu« na Dunaju. Ondi se je sklenila sledeča resolucija:

»Die am 8. d. M. in Wien versammelten Vertreter aller deutschen Hochschulen in Österreich verwalten sich grundsätzlich auf das entschiedenste gegen jede Anerkennung der konfessionellen Verbindungen durch die akademischen Verbände, da diese Verbindungen in ihrer Eigenart die schwersten Gefahren für den deutschen und freiheitlichen Charakter unserer Hochschule . . . bilden« itd.

Torej boj proti »Karolincem«, proti »klerikalnim« kmetom itd. so nemški burši postavili v prvi vrsti pod devizo nemštva, in šele v drugi ga smatrajo za boj za svobodomiselnost!

Kaj sledi iz tega? Da so se slovenski liberalni akademiki postavili z nemškimi burši v eno bojno vrsto za nemštvo! Nemški burši se zdaj iz slovenskih liberalnih visokošolcev norca delajo! Le tako naprej, slovenska radikalna omladina »für den deutschen Charakter der Hochschule«! Slovenska »omladina«: »Heil Dir im Siegeskranz«!

Državni zbor.

Dunaj, 21. maja 1908.

Polovičarstvo.

Wahrmund sam si gotovo ni domišljeval, da bode v javnosti vzdignil toliko prahu ter celo državni zbor spravil začasnno iz tira. To je bilo mogoče, ker v politiki večkrat odločujejo strasti in strankarski oziři, nego trezni pomisleki. Akoravno se treznejši politiki svobodomiselnih strank otrešajo Wahrmunda, vendar nimajo poguma, da bi zajezili javno mnenje, ki ga je umetno ustvarilo židovsko in framasonsko časopisje. »Svoboda znanosti, svoboda univerz, svobodni napredek — so v nevarnosti!« Ta puhla fraza ima še vedno toliko privlačne sile, da združi vse protikrščanske čete pod zastavo prepereloga židovskega liberalizma. In mladost je norost, pravi pregovor. Kier so nemiri, tam se najraje zbira mladina, naj je vaška ali velikomestna, visokošolska. Nihče ne more zameriti mladini, ako je pošteno vesela in poskočna. Tudi ne moremo in nočemo zahtevati, da bi visokošolci hodili po avli, kakor trapisti v svojem zatišju. Toda vse do gotove meje. To pa, kar se dogaja na avstrijskih univerzah že mnogo let, osobito pa zadnje tedne, to ni več akademična svoboda, ampak anarhija.

In če govorimo o akademični svobodi, velja ta gotovo tudi za krščansko mislečo dijaštvo. Slovanski dijakji se že desetletja opravičeno pritožujejo, da so le »neljubi gostje« na nemških univerzah. Danes pa je radikalno in svobodomiselnno slovensko dijaštvo solidarno z nemškimi radikalcii in židovskimi hujškači proti visokošolcem, ki goje narodno zavest, pa tudi kršč. idej ne ne zametujejo. Jasen dokaz, da sovraštvo proti krščanstvu prevladuje nad narodnim radikalizmom.

Sicer pa: Sat prata biberunt! Dovolj je bilo krika in izgrediv. Vlade in drugih merodajnih krogov dolžnost je, da napravijo mir in red na univerzah, da pomirijo duhove tudi v parlamentu. To, kar je doslej ukrenila vlada v tem oziru, je polovičarstvo. Danes obsojajo Wahrmunda in izgrede, jutri branijo kršitelje zakona in rušitelje miru ter akademiške svobode, ako jo zahtevajo krščanski dijakji. To polovičarstvo daje pogum židovskim profesorjem in dijakom, da uganjajo burke in vpri-zarjajo pretepe na univerzah. Ako branijo krščanski dijakji svoje pravice v okviru akademične svobode, kriče jim razgrajati v obraz, da je v nevarnosti svoboda znanosti itd. Humbug!

Rusinska pravda.

Danes je zbornica nadaljevala in končala razpravo o prvem nujnem predlogu rusinskih poslancev. Govorila sta glavna govornika poljski grof Dzieduszyski in socialni demokrat Daszynski. Grof Dzieduszyski si je z zvijačo zagotovil mir mej govorum. Začel je, češ, da obžaluje, ker ga rusinski poslanci ne bodo pustili govoriti resnice. Ta zvijača je toliko vplivala, da mu rusinski poslanci niso segali v besedo. Sicer pa je zagovarjal znano poljsko stališče. Socialni demokrat Daszynski pa je delil moralne zaušnice na levo in desno. Poljakom in Rusinom. Obsojal je politični umor grofa Potockega, kar je vplivalo na radikalne Rusine kakor mrzla voda. Sicer pa pobija Daszynski samega sebe, ko očita Poljakom in vladi, da so krivi vsega prepira in razdora mej rusinskim narodom, ker podpirajo Starorusine. Istina je, da je nemškoliberalna vlada v zvezi s Poljaki iznašla »Mladorusine« ali Ukrajince. Sploh pa je težko človeku soditi nepristransko, ako ne pozna dobro razmer.

Med stvarnimi popravki, katerih so se udeležili galski poslanci Ceglinski, Čajkovski, Breiter, Glabinski, Davidiak in Mašlanka, je bilo mnogo vika in ropota.

Zbornica je s 158 glasovi proti 114 odklonila nujnost predloga ter pričela raz-

pravo o drugem nujnem predlogu glede na zadnje deželnozborske volitve v Galiciji.

Nujni predlog dr. Kreka.

Danes je poslanec za kamniški okraj vložil nujni predlog, ki v njem pozivlje vlado, naj takoj preišče škodo in podeli državno podporo posestnikom iz Dolskega, Kleč in Sv. Križa, kateri so po gozd-nem požaru težko prizadeti. Predlog opisuje nastopno dejstvo: Dne 14. t. m. je namreč začelo goreti v gozdu »Ravna«. Ob veliki suši in hudem vetru se je ogenj s silno hitrostjo razširil in uničil les ter steljo. Vsako gašenje ognja je bilo nemogoče. Gorelo je tri dni. Tretji dan je bilo mogoče ogenj presekati in omejiti. Požar je opustošil do 50 oralov zemljišča. Dne 20. t. m. se je vršila cenitev po županstvu in zapriseženih cenilcih. Škoda je cenjena na 13.000 kron. To je silen udarec prizadetim posestnikom. Pogorel je borov in smrekov les v najlepši rasti. Povprečno je star les 20 do 30 let. Uničena je stelja za dobo 10 let. Ljudstvo je v silni stiski za steljo in v prihodnje za les. Gozduje se sami ne bodo zarastli, ker je seme uničeno. Državna pomoč je torej nujno potrebna.

Nujni predlog dr. Hočevarja.

Za državno podporo pogorelcem iz vasi Tihoboj in Brinje-Leskovec v novomeškem okraju je danes poslanec dr. Hočevar vložil nujni predlog.

Kaj je več, borza ali parlament?

Dr. Stölzel je stavil na predsednika vprašanje, če se strinja z dostojanstvom zbornice, da je ministrski svetnik Pöschl izjavil na borzi, pooblaščen po fin. min., da se je doseglo sporazumljenje o povišanju plač v skupnem ministrskem svetu. prej na borzi, kakor se je to naznanilo parlamentu. Predsednik je obljubil, da se hoče poučiti o zadevi in dati zbornici pojasnilo.

Seja klubovih načelnikov.

Klubovi načelniki so sklenili, da se določi za proračunsko razpravo 200 ur. Klubi naj naznanijo govornike. Vsaka stranka ima pravico, da odstopi svoj čas drugim strankam. Proračunska razprava se izvede v 20 sejah po 10 ur. Dne 23. junija naj bi bil rešen proračun. Gosposka zbornica bi tako pred 1. julijem lahko obravnavala o proračunu. Na »Slovenski klub« pride 6 in pol, na krščanske socialce 37, na italijansko ljudsko stranko 4, na judovski klub 1 in pol, na katoliško narodno stranko 7 in pol, na »Češki klub« 8, na češke agrarce 11, na liberalne Italijane 1 in pol, na »Poljsko kolo« 27 in pol, na Rumunce 2, na starorusine 2, na »Rusinski klub« 1 in pol, na češko ljudsko stranko 1 in pol, na češke narodne socialce in radikalne naprednjake 4 ure 55 minut, na socialne demokrate 33 in pol, na nemško narodno zvezo 18 in pol, na nemško napredno stranko 6, na radikalno 5, na »Savez južnih Slavena« 8, na divjake pa 4 ure. Načelniki klubov so se tudi pečali s poslovnikovo izpremembo. Splošno so priznavali potrebo, da se izpremeni poslovnik, proti posebni seji v ta namen so se pa izjavili Wraslky, Korošec, Iro, Choc, Wolf in Wasilko. Weiskirchner je izjavil na to, da opusti svoj načrt o posebni seji, a prosi stranke, naj se pečajo s poslovnikovo izpremembo, ker je le tako omogočeno redno parlamentarno delo.

Protinemške demonstracije v Pragi.

V seji parlamentarne češke komisije sta osobito Pacak in Masaryk napadala Klofača in Kajna zaradi demonstracij. Klofač je izjavil, da je stranka naročila naj ustavijo demonstracije.

Najnovejša politična poročila.

Penzijsko zavarovanje zasebnih uslužbencev.

Dunaj, 22. maja. Poslanec Licht in tovariši so vložili danes v državnem zboru

predlog, v katerem zahtevajo, naj se izpremeni še ne uveljavljena postava z dne 16. decembra leta 1906. o penzijskem zavarovanju zasebnih uslužbencev in sicer naj se skrajša karenčna (čakalna) doba, renta in vzgojevalni prispevek naj se primerno povprečno določi, pri izstopu iz zavarovanja naj se povrnejo tudi možnim zavarovancem celotno vplačani prispevki. Odpravi naj se omejitve postranskega zasluga, odpravijo naj se določila z ozirom na skupnost bolnišnice in rent pri nezgodah, povišajo naj se rente vdov in sirot, zniža naj se starostna meja. Besedilo postave bodi bolj jasno.

Judovski študent.

Dunaj, 22. maja. Izvrševalnemu odboru judovskega dijaštva se je zahvaljeval rektor za njihov korektni in svobodomiseln (!) nastop v sedanjih (po judih) razburkanih časih. Govornik deputacije je rekel rektorju, da jih ne smejo zamenjati s tistimi judovskimi dijakmi, ki se nazivajo nemški svobodomiselnici.

Italijanski svobodomiselniki študenti se zahvaljujejo buršom za demoliranje laške fakultete v Inomostu.

Inomost, 22. maja. Italijanske vseučilišnike osobito v Inomostu so nemški svob. študenti že večkrat pretepli od krvi.

Demolirali so jim svoj čas tudi inomostski pravoslavni fakulteti. V zahvalo so za to sklenili italijanski svobodomiselniki dijak v Inomostu, da so solidarni z vsemi strankami vsake narodnosti proti skupnemu sovražniku, ki je nevaren svobodni znanosti.

Hrvaški akademiki izražajo nemškim finkom svoje simpatije za obilno od njih sprejete batine.

Inomost, 22. maja. Hrvaške akademike so nemški burši in finki že velikrat po raznih avstrijskih vseučiliščih pretepli od krvi kakor sploh vse slovanske akademike, in jih trpe z veliko nevoljo po vseučiliščih, o katerih trdi, da so nemška, dasi jih vzdržuje tudi avstrijski slovanski davkoplačevalec. Zdaj pa, ko se gre za Wahr-munda, je pozabil tudi hrvaški svobodomiselniki študent na krvave batine, ki so jih že nešteto dobili hrvaški dijak. Hrvaški svobodomiselniki študent na inomostski univerzi je imel shod, na katerem je izrazil svoje simpatije nemškemu svobodomiselnemu dijaštvu v boju za svobodo vede in vseučilišč. Mladi hrvaški svobod. akademiki pravijo, da je klerikalizem (grozno!) sovražnik svobodne vede. Ob enem pa obžaljuje, da nemško svobodomiselnost dijaštvo ni obsodilo vladnih nasilstev proti zagrebškemu vseučilišču.

Češki klub.

Dunaj, 22. maja. Češki klub je sklenil, da glasuje iz političkih in avtonomistiških vzrokov proti nujnosti rusinskih predlogov. Dr. Kramář je poročal nadalje, zakaj da namerava potovati v Peterburg. Po temeljiti razpravi so dovolili dr. Kramářu desetdnevni dopust.

Kandidati za izpraznjene Peschkove mandate.

Grulich, 22. maja. Zaupniki nemških svobodomiselnikov so sklenili, da kandidirajo v državni in deželni zbor le osebe, ki stanujejo v volivnem okraju. Socialni demokrati so priredili volivni shod. Krščanski socialci se zavzemajo za kandidaturi dekana Hlusa in za župnika Jamscha. Agrarci pa razpravljajo o kandidaturah Bankopfa in Weissaa.

HRVAŠKA.

Predsednik akademskega odbora zaprt.

Vseučilišnik Zdenko Vernič, ki ga je policija obsodila radi odprtega pisma proti novim doktorjem, je kakor smo poročali, bil vložil rekurs proti policijski obsodbi. Vlada je utok odbila. Verniča so zaprli ter bo moral odsedeti 12-dnevno kazen.

Zopet uradnik odpuščen iz službe.

Oficijal okrajnega urada v Perušiču. Julij Ježič, ki je pri volitvah glasoval za poslanca Supila, je bil te dni brez navedbe razlogov odpuščen iz službe. Govori se, da se je to zgodilo, ker ga ima vlada na sumu, da je sotrudnik opozicijskih listov. Imenovani je služil državo že trideset let.

Poslanec v uradnem spremstvu.

Poslanec dr. Pero Belobrk je prišel te dni v svoj vol. okraj Vočin, da govori s svojimi volivci. Ob dohodu ga je sprejel tamošnji okrajni pristav, ki mu je izjavil, da ga mora spremljati pri vseh vožnjah po okraju in paziti na to, s kom bo poslanec občeval.

Ban Rauch na avtomobilu.

Ban Rauch namerava v kratkem na avtomobilu prepotovati Hrvatsko in Slavonijo, da pride tako s prebivalstvom v neposredno dotiko ter izve želje in pri- tožbe ljudstva.

AVSTRO-OGRSKA.

Cesarjev jubilej.

Pri poklonitvi otrok sta se pripetila dva težka slučaja bolezni. Slabo je postalo 220 otrokom. Gardni kapitan ogrske osebne garde in imejitelj S. huzarskega polka general kavalrije princ Ezsterhazy je dal 100.000 kron S. huzarskemu polku. Obresti od 20.000 K se porabijo za stražmojstre, ki služijo v polku čez čas.

Krščanski socialci in skupni ministrski svet.

S sklepi skupnega ministrskega sveta krščanski socialci niso zadovoljni. Zahtevajo, da se drže obljube v zadnjem zasedanju delegacij. V petek se vrši konferenca avstrijske delegacije. Gotovo je, da se strinjajo tudi ostali avstrijski delegati s krščanskimi socialci.

Rumel po vseučiliščih.

Na dunajskem vseučilišču je imelo približno 2000 vseučilišnikov shod. Udeležil se ga je tudi rektor Ebner. Govoril je študent Radon, ki je prisegal, da hoče svobodomiselnost dijaštvo varovati svobodo vede in vseučilišč. Govoril je tudi rektor in hujskal dijak. Zaradi lepšega je pa opominjal dijak. Naj ne ovirajo pouka. — V Inomostu je bilo mirno. Na brnski nemški tehniki je pa izstopilo iz katoliške cerkve 60 slušateljev.

Wahrmond

v poletnem semestru ne bo predaval na inomostskem vseučilišču.

Mednarodni shod arhitektov.

Dunajski mednarodni shod arhitektov je sklenil, naj se dela arhitekture tako ščitijo, kakor ostale umetnine. Nadalje so pozvali vse vlade, naj varujejo zgodovinske in umetne spomenike.

Naporna vaja solnograške garnizije.

Dne 19. t. m. ob 5. uri zjutraj je alarmiral brigadir gen. major pl. Colard solnograško posadko, pehotni polk št. 59 in topniški polk št. 4. Vojakovi so odkorakali ob 6. zjutraj iz Solnograda. Posadka je korakala nad 50 km daleč. Pehotni polk je imel poleg aktivnega moštva še 750 rezervistov. Boj se je pričel šele ob 3. popoldne, moštvo je pa došlo popolnoma utrujeno nazaj v Solnograd šele ob tri četrt na 8., oziroma ob pol 9. uri zvečer. Sedem mož je obležalo na cesti. Menaža je bila napovedana ob 6. zvečer. Počivalo se je na cesti, tako da vojaki niso dobili niti jedi niti pijače. General je pustil vojake ob povratku še defilirati. Med rezervisti je obležalo 300, med aktivnimi pa 200 vojakov. Čelo častniki niso hoteli prekorati neke strme soteske in so ležali popolnoma apatično na travi. Med maršom že je izstopilo 200 mož. Kljub temu si pa ni upal dati po veljnik 59. pešpolka polkovnik Kohout prihodnji dan polku počitka. Poslanec Stölzl je vložil z ozirom na ta dogodek ostro interpelacijo, ki naglašja, da se mora marodno aktivno moštvo zagovarjati pred polkovnim raportom. Prebivalstvo, ki je videlo vojake, je ogorčeno. Rezervisti so morali basati slamnjače ob dežju na Kapitelskem trgu in ležati na mokri slami. Uvede se stroga preiskava.

Ogrsko-hrvaški državni zbor.

V ogrsko-hrvaškem državnem zboru se je izjavil-naučni minister proti podržavljenju ljudskih šol. — Košut je zopet popolnoma ozdravel.

CAR IN CARICA VRNETA OBISK ANGLEŠKEMU KRALJU.

Meseca novembra vrneti car in carica obisk angleškemu kralju.

SHOD PROTI UMazanemu SLOVSTVU

se je otvoril 21. t. m. v Parizu.

PROTIDINASTIČNI PORTUGALSKI GENERAL.

Iz portugalske armade so odpustili v Oportu generala Milano. Državni proračun izkazuje 70 milijonski primanjkljaj. — Kralj je ukazal, da se povrnejo vsote, ki si jih je izposodil iz državnega zaklada prejšnji portugalski kralj Carlos.

Dnevne novice.

+ Štajerski Slovenci na slavnosti v Mekinjah pri Kamniku. »Slov. Gospodar« piše: Štajerske Slovence ob meji kamniškega okraja vabimo, da pohite na praznik Kristusovega Vnebohoda dne 28. maja v Kamnik in bližnje Mekinje, kjer se vrši slavnost blagoslovljenja nove zastave »Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva«. Slavnost bo velikanska, pravi ljudski tabor. Obiščimo torej tudi štajerski Slovenci svoje brate! Zbirališče slavnostnih gostov bo ob pol 9. uri dopoldne pred kamniškim kolodvorom, na kar se z godbo in zastavami na čelu podamo skozi Kamnik v Mekinje. Na slavnosti govori

državni poslanec dr. Krek. V četrtek na svidenje v Kamniku in Mekinjah!

+ **Zmaga S. L. S. v Gor. Logatcu.** Prepozno za včerajšnje številko smo dobili brzojavko, da je pri občinskih volitvah v Gorenjem Logatcu S. L. S. v tretjem razredu zmagala. Pravica se je izkazala, to je videti iz občinskih volitev, ki so se vršile že drugič dne 21. maja. Gorenji Logatec je na strani S. L. S.! Nasprotniki se ne bodo, kakor upamo, oglašili nikdar več. V tretjem volivnem razredu se sploh niti pokazali niso, dasiravno so pri prvih občinskih volitvah imeli par glasov večine. Tu se kaže glas ljudske zavednosti, vztrajnosti in dela. V prvem in drugem volivnem razredu so tudi izpadle volitve v našo popolno zadovoljnost. Največji nasprotniki so izgubili v občinskem odboru svoje stolčke. Korak za korakom se dvigamo, in zrušile so se šance nekdanje nepremagljive liberalne trdnjave za zmerom. Liberalci naj se le tolažijo s kimavim: Fumus — bili smo in nikdar več se ne pokažemo.

+ **Zmaga S. L. S. v Šebreljah.** Iz Šebrelj na Goriškem se poroča. Dne 18. t. m. so se vršile v Šebreljah občinske volitve. V odbor so prišli možje S. L. S.

+ **Jubilejni dar S. K. S. Z.** Župnik v pokoju č. g. Verbaj je daroval S. K. S. Z. kot jubilejni dar 1 krono. — Vsi somišljeniki — posnemajte!

+ **Učiteljske plače v Istri.** V zadevi sankcioniranja zakona o ureditvi plač istrskih učiteljev sta ministrski predsednik baron Beck in naučni minister dr. Marchet izjavila, da so sedaj odstranjene vse glavne zapreke in da treba premagati le še neke formalnosti, na kar bo zakon predložen v najvišjo sankcijo.

+ **Papežev jubilej.** Jubilejni darovi iz Kranjske bodo sv. očetu izročeni 25. t. m.

+ **»Doli s katoličanstvom!«** so vpili včeraj na kolodvoru v Hütteldorfu nemški akademiki. Bili so sami zeleni fantje, sicer pa vsi že v dolgih hlačah. Ta prizor dokazuje, za kaj gre liberalnim visokošolcem v njihovem boju za svobodno znanost. Gre jim za to, da se uniči katoličanstvo. Je zelo smešno, ampak značilno. Da imajo slovenski liberalni akademiki iste namene, je samoposebi umevno. Slovensko ljudstvo, varuj se mlade liberalne in radikalne kuge!

+ **»Fantalinske oslarije«** — Knabenhafte Eteleien — imenuje »Deutsches Volksblatt«, ki izhaja v Stuttgartu, početje združenih nemških in slovanskih liberalnih dijakov na avstrijskih vseučiliščih. Čisto naše mnenje!

— **O boleznih miliarija** v mirnopoški fari se nam še poroča: Bolezen se je razširila iz vasi Hmeljčic, kjer sta umrli dve ženski, na vasi Mali Kal in Orkljevec, kjer so umrle tri ženske. Od tu dalje na Jablan, Vrhl in Vrhov, kjer sta umrli dve ženski. Torej skupaj 7 umrlih in ne 20. Bolnih jih leži sedaj okoli 10.

— **Ogenj.** Mariji Brodnik, posestnici na Straži pod Rako je v nedeljo pogorelo gospodarsko poslopje, hlev in kozolec. Zažgal je štiriletni otrok.

— **Učiteljska služba** je razpisana pri Devici Mariji v Polju.

— **Požar v Opatiji.** V vili »Ireneja« v Opatiji, kjer stanuje že delj časa kneginja Elizabeta Windischgrätz z družino, je začel predprošlo noč goreti stropnik. Požar so pravočasno opazili in gasilci so ga kmalu premagali. Kneginja je bila pri tej priliki zelo hladnokrvna ter je predvsem skrbela za varnost malih princev.

— **Zanimivo delo.** V Šebreljah je postavil pretekli teden mehanik Iv. Plešnar iz Črne vrha nad Idrijo sesalko, katera vleče vodo na sredo vasi po 80 metrov dolgih cevih iz novega vodnjaka. Dva inženirja sta izjavila, da je to nemogoče napraviti; ta mož brez tehniških šol pa je napravil, da gre jako dobro.

— **K samoumoru v Litiji** se poroča, da se je kovač, ki se je obesil, pisal Ivan Kovač.

— **Za drugo porotno zasedanje v Novem mestu** za leto 1908 so poklicani sledeči člani sodnega dvora: Predsednikom dr. Jakob Kavčič, c. kr. okrožne sodnije predsednik. Njegovim namestnikom c. kr. višji deželnosodni svetnik Ivan Škerlj in c. kr. deželnosodni svetnik Anton Levec. Sodnikom c. kr. deželnosodna svetnika E. Rizzoli in dr. Volčič. Namestnikom c. kr. deželnosodna svetnika Wajkart Gandini in Blaž Dolinšek. Zapisničarjem avskultantje Anton Kajfež, Alojzij Komljanc in J. Janša. — Glavnim porotnikom so izžrebani: Martin Rabzelj, posestnik iz Pristave; Jakob Plut, posestnik in župan iz Vertače; Andrej Podboj, posestnik in mesar iz Ribnice; Jožef Bizjak, posestnik in usnarj iz Mokronoga; Jakob Oražen, posestnik in ključavničar iz Ribnice; Ignac Košak, posestnik in župan iz Gabrovke; Jakob Petrovič, trgovec v Trebnjem; J. Štefanič, posestnik iz Zapudja; Ignacij Groznik, posestnik iz Višnje gore; Avgust

Kunc, posestnik in trgovec v Črnomlju; Franc Lesjak, posestnik iz Zatične; Jožef Zvab, posestnik in župan iz Dolenje vasi; Janez Koce, posestnik in trgovec v Starém trgu; France Majzelj, posestnik in krčmar v Beli cerkvi; Andrej Lukan, posestnik iz Planine pri Črnomlju; Jožef Bukovec, posestnik iz Kleč; Jurij Šutej, posestnik in krčmar iz Brezovice; Otmár Šurm, posestnik iz Metlike; Ivan Pavlin, posestnik v Čadrezu; Andrej Stonič, posestnik in krčmar iz Štal; Jožef Novak, posestnik in krčmar iz Orelovca; Jožef Knez, posestnik in krčmar iz Hrastovca; J. Sporar, trgovec na Hribu; Viktor Avman, trgovec v Krškem; Jožef Škufca, krčmar v Peščenku; Anton Rodič, posestnik iz Mokronoga; Janez Majcen, posestnik iz Polja; Ivan Jerina, posestnik in čevljar v Metliki; Janez Petschauer, posestnik in gostilničar iz Poljan; Fr. Klun, posestnik in krčmar v Linfeldu; Fr. Pirker, posestnik in trgovec v Ribnici; Ignacij Majcen, posestnik in gostilničar v Mokronogu; Iv. Melšič, posestnik in krčmar v Metliki; Janez Novak, posestnik iz Račjega Sela; Matija Skubic, krčmar v Črnomlju; France Kržišnik, posestnik in mesar v Kostanjevici. — Nadomestnim porotnikom: Simon Sladovič pl. Sladovički, posestnik in župan v Novem mestu; Janez Blažič, posestnik v Vel. Slatenku; Jožef Murgelj, posestnik v Dolenjem Vrhu; Rudolf Smola, grajščak v Grabnu; Anton Gačnik, posestnik, gostilničar in mesar v Novem mestu; Jurij Košir, posestnik in mizar na Brodu; Karol Rozman, posestnik in gostilničar v Novem mestu; Jožef Windischer, posestnik in gostilničar v Kandiji; Andrej Agnitsch, posestnik in klepar v Novem mestu.

— **Vlom.** Te dni so neznani zlikovci vlomili pri Ani Takač v Petrinjski ulici v Zagrebu ter ji odnesli 150 K gotovine, zlato uro z verižico in zlat prstan.

— **Župan v Sarajevu** postane effendi Kulović. Prvi podžupan bo Nikola Rajković, drugi dr. Nikola Mandić.

— **Smrt pod vlakom.** V Stupniku se je vrgel pod vlak 14 letni čevljarski vajenec Jakšič, ker je mojster z njim grdo ravnal.

— **Nalezljive bolezni v Zagrebu.** Prošli teden je bolovalo v Zagrebu na davici 6, ošpicah 26, trebušnem mačuhu 1, na dušljivem kašlju 2 osebi.

— **»Galatea«** rešena. Lloydovemu parniku »Pluto« in removkerju »Belorie« tvrdke Tripkovič v Trstu, se je posrečilo izpumpati iz potopljene »Galatee« toliko vode, da se je dvignila do poveljniškega mosta. Rešitev ladje zagotovljena.

— **Predavanje o čebelarstvu.** Čebelarški odsek hrv. slov. gospodarskega društva v Zagrebu priredi 24. t. m. v Pribiču praktično predavanje iz čebelarstva.

— **Stavka zidarjev v Zemunu končana.** Zidarji so stavkali 14 dni. Sedaj so pričeli zopet delati, ne da bi bili dosegli zahtevane višje plače.

— **Vojaški deški penzionat v Sarajevu** misli vojno ministrstvo iz finančnih razlogov v dveh letih opustiti. Kot prehod se je ukrenilo, da bo de od sedaj zanj pripenjen v penzionatu le približno 64 internih gojencev.

— **O aretiranju v Lipiku** — ne v Lipici, kakor smo pomotoma poročali — zvedelo se je sledeče podrobnosti: V jeseni lansk. leta se je v Lipiku nastanil Nemec, ki je živel jako razkošno. Nadel si je krivo ime Endeleiter. Doznalo se je le toliko, da je bil doma v Monakovem. Nankrat je mladi mož umrl. Monakovska policija je javila, da tam ni Endeleiterjev, da je pa pokojnik morda istoveten z J. Michelom, ki je od tam pobegnul, poneverivši 78.000 mark. Po smrti se je našlo pri pokojniku le 1700 kron. Ker je umrl nepričakovano, začelo se je v Lipiku govoriti o umoru in sum je letel na najemnika vile »Domisljen«, J. Krahlerja in na zakonska Pavliček, ki so jih na podlagi tega suma v nedeljo aretirali. Preiskavo vodi sodni dvor v Požegi.

— **Tečaj za pridelovanje krme na Grmu.** V nedeljo, dne 31. maja t. l., priredi vodstvo kmetijske šole na Grmu tečaj za pridelovanje krme, katerega se lahko udeleži vsak kranjski kmetovalec. — Program tega tečaja je naslednji: Dopoldne od 9. do 11. ure: Pridelovanje deteljnih mešanic za dveletno in večletno košnjo. Ogled deteljnih mešanic na šolskih njivah in v poskuševališču. Popoldne od 2. do 4. ure: Naprava novih travnikov. Praktično razkazovanje najbolj važnih trav. Sestava travniških zmesi. Ogled šolskih travnikov, naravnih in umetnih (nasejanih) in travniških zmesi v poskuševališču. Ker je s tem tečajem dana najugodnejša prilika za ogled šolskih deteljišč in travnikov, kakor tudi za spoznavanje raznih detelj in trav in njih vrednosti za mešance, vabimo naše gospodarje, da se mnogoštevilno udeležijo tečaja.

— **Silna suša in črvi.** Iz Devina: Silna suša je zavladovala pri nas. Vodnjaki so suhi in vodo moramo večinoma dovažati iz Št. Ivana. Trava se je poizgubila, tako da bo letos treba še večje podpore za živinorejce nego prejšnje leto. Poleg suše nas tepe še druga šiba — neštevilni črvi. Ni se še slišalo, da bi se črvi v takem številu pokazali. Po vseh njihah najdete črve, ki uničujejo setev, trte in druge pridelke.

— **Električni tok je ubil** v sredo ob pol 10. uri dopoldne pri električnih napravah v Ronkih 40letnega delavca Friderika Lacedelli iz Tridenta. To je pri tej napravi v kratkem času že drugi slučaj.

— **Iz Kringe v Istri** se nam piše: Velika suša vlada. Sena bo prav malo, ker se trava suši. Že primanjkuje vode. Več je vina, nego vode! Ako nam ljubi Bog v kratkem ne pošlje potrebnega dežja, bode zelo slabo. Kaj bode z živino? Odkod seno?

— **Kolportaža v Zagrebu.** Kakor znano, je v Zagrebu prepovedana kolportaza znanih. Izjema pa, kakor se vidi, velja za madžarske liste, ki se jih v delavnicah državne železnice v Zagrebu svobodno prodaja.

— **Samomor enoletnega prostovoljca.** V Zagrebu se je v sredo zvečer iz strahu pred kaznijo, ker je bil na straži zaspal, ustrelil s službeno puško enoletni prostovoljec Viktor Brin. Zadel se je v sence ter bil na mestu mrtev.

— **Papež sprejel hrvatske učiteljske-nike.** Sveti oče je sprejel 25 dijakov zagrebškega učiteljskega, ki smo o njih pisali, da so se podali na poučno potovanje, tekom katerega obiščejo tudi Ljubljano. Dijaki so mu izročili umetno izvršeno udanostno spomenico k zlatemu jubileju. Papeža je spomenica zelo razveselila. Nagovoril je prijazno dijake in profesorje, ki jih spremljajo, ter podelil vsem apostolski blagoslov.

— **Topli vir v Ludbregu.** Kakor smo poročali, so v Ludbregu pri vrtanju za petrolejem našli na slano vodo, toplo 30 stopinj Celzija. Občina je poslala vodo deželniemu zavodu v kemiško-analitiško preiskavo. V Zagrebu so dognali, da se nahaja v vodi, ki jo je smatrati za termalno (toplico) mnogo klor-natrija. Sedaj je občina prosila, da se pošlje na lice mesta strokovno komisijo.

— **Velesrbskega agitatorja,** upravnika »Srpske Rječi«, Taletona, je bosanska vlada izgnala. Moral je že včeraj zapustiti Sarajevo.

— **Mož z dvema ženama.** Iz Italije v Pulj je prišla Marija rojena Ditonali iskat svojega moža Alfreda di Fabio, ki je bil zbežal, zapustivši jo z dvema otrokoma. Fabio se je med tem v Pulju vdružil poročil z Rozo Raf. To je bilo mogoče, ker je župni urad italijanski na vprašanje puljskega župnika odgovoril, da se Fabio ne nahaja v matici poročenih. Fabio je bil v Italiji poročen samo civilnim potom. Sedaj se bo moral zagovarjati zaradi dvoženstva.

— **Zlatinar Buvan v Zagrebu zopet okraden.** V sredo popoldne je prišel k zlatinarju Bulvanu neznanec, ki je hotel kupiti zlato verižico. Ko mu jih je juvelir več predložil, vstopi v prodajalno drug kipec, ki želi imeti prstan. Bulvan mu pokaže prstane. V tem zapusti prvi dolecek prodajalno, ne da bi kaj kupil, in zlatinar opazi, da mu je zmanjkalo ene verižice, vredne 148 kron. Bulvan je tekkel za njim ter ga je videl izginiti v Preradovičevi ulici. Juvelir hiti v zastavljavnico v isti ulici. Neznanec je bil že tam ter je hotel ravno zastaviti verižico. Bulvan spozna v njem onega moža, ki mu je pred dvema dnevoma ukradel dva briljantna prstana. Ko je Bulvan pripovedoval, kaj se je zgodilo, izmuznil se je tat skozi zadnja vrata ter izginil. Policija ga zasleduje.

Stajerske novice.

š **Umrl** je na Teharjih danes ob 7. uri zjutraj duhovnik v pokoju č. g. Martin Škerbec. Pogreb v nedeljo ob 8. uri.

š **Odlikovanje.** Č. g. Anton Šijanec, župnik v Št. Juriju v Slovenskih goricah, je imenovan kn. šk. lavantinskim duhovnim svetovalcem.

š **Z murskega polja.** — **Zopet zmaga S. K. Z.** Dne 21. maja ob pol 11. uri dopoldne je bila nadomestilna volitev v čitalnični sobi v Ljutomeru po umrlem gosp. okrajnem načelniku Kukovcu. Izvoljen je načelnikom okraja g. Jože Rajh starejši, kmet na Muti. Navzočih je bilo 29 udov okrajnega zastopa. Od teh je dobil gosp. Jože Rajh 17, g. Osvald Honigman pa 11 glasov (1 listek prazen). S to izvolitvijo si je priborila »Kmetska stranka« velik korak naprej. Sedajni okrajni načelnik je kmet na Muti, je načelnik prostovoljnega gasilnega društva za občino Cven, je načelnik zveze prostovoljnih gasilnih društev za ljutomerski okraj, on je občinski predstojnik za občino Cven. Kmetje! Kar

ste si priborili v tem možu, to le ščitite in hranite. Idemo naprej! G. Rajh se je vzel iz odbora okrajnega zastopa (plenuma), na to mesto je pa voljen g. Anton Misjov.

š **Gosenice ugonoblajo sadonosno drevje** po murskem polju. Ljudje so se že naveličali jih moriti in preganjati. Kmetje so vsaki dan s svojci na delu, pa vse malo izda in to tembolji, ker so se pokazale štiri vrste gosenic, in to v enem letu. Najhujše so prsteničariji, zatem zlatoritke in glogov belun. Ker pa so hrastje po gozdih pojedle sprevodnice, gredo tudi te na sadovnjake in pomagajo onim. Tudi hrošči so delali škodo. Po polju in po goricač je vse prav lepo videti.

š **Zborovanja.** V Sv. Lovrencu v Slov. goricah ima politično narodno-gospodarsko društvo javen občni zbor dne 24. maja v nedeljo po rani službi božji v stari šoli. — V nedeljo, dne 24. maja, popoldne ob 3. uri, se vrši na Polenškaku v stari šoli zborovanje S. K. Z. — V Čadramu se vrši dne 28. maja popoldne po večernicah shod S. K. Z. — V nedeljo, dne 31. maja, to je prvo nedeljo po Križevem, bo veliko politično zborovanje v Gornjem gradu. — V Dolu pri Hrastrniku je v nedeljo, dne 10. maja, zboroval pododbor S. K. Z. Zborovanja se je udeležilo 63 zborovalcev.

š **Marijine jubilejne slavnosti v celjskem okrožju.** V nedeljo, dne 17. t. m., je »Izobraževalno društvo v Celju« uprizorilo igro »Lurška pastarica« v »Narodnem domu«. Proizvajanje krasno, udeležba velikanska, okoli 800. — Isti dan je imela Marijina družba na Dobrni jubilejno slavlje, dopoldne v cerkvi slovesno službo božjo s skupnim svetim obhajilom, popoldne v zborovalni uti slavlje s petjem, deklamacijami in slavnostnim govorom. — V ponedeljek, 18. t. m., so imele Marijine družbe izlet v Lurd pri Zalcu. Dopoldne je bila v Lurdu slovesna služba božja, popoldne pa v Grižah uprizoritev enega igrokaza. Udeležba jako velika, okoli 700.

š **Kratko prostost** je užival 19 letni Franc Klobasse iz Maribora, ki je pred nekaj dnevi ušel iz prisilne delavnice v Messendorfu. Prisiljeniško obleko je vrgel proč ter si izprosil drugo. Prišel je v Maribor, kjer je imel pa smolo, da so ga takoj prišli.

š **Umrl** je 18. t. m. v Gradcu v bolnici šolski svetnik Franc Fasching, ki je 34 let deloval na mariborski realki.

š **Padel** je pri stavbi nove artiljerijske vojašnice v Mariboru 72-letni tesar Jurij Osanko štiri metre globoko ter si pri padcu zlomil desno nogo.

š **Junaški rešilec življenja.** V Dravo je padel 20. t. m. sedemletni sin železniškega sprevodnika Korena ter bi bil gotovo utonil, da ga ni rešil iz deroče reke z lastno smrtno nevarnostjo korporal Josip Tremel od 26. bramovskega polka.

š **Požar.** V Tržišah so 17. t. m. pogorela vsa poslopja, vse pohištvo in vse orodje posestniku Francu Widmayerju, ki je viničar pri knezu Windischgrätz. Sumijo, da je zažgala zlobna roka. Škoda je velika ter le deloma pokrita z zavarovalnino.

š **Umrl** je v bolnici v Brežicah gosp. Martin Šerbec.

— **Zanimiva oporoka.** V Gradcu je umrla hišna posestnica Konstancija Kasner, ki je svojim zvestim služkinjam zapustila večje, svote ter jih preskrbela do njihove smrti. Nadalje je določila: Njenega konja je takoj po njeni smrti usmrtiti. Svojim psom je zapustila 6000 K ter določila, da se jim mora vsak dan dati pol kilo mesa, po zimi naj bodo v sobi, v kateri je umrla, ter naj se soba psom kuri, poleti pa naj bodo psi na vrtu. Ko psi končajo, pripade 6000 K cerkvi pri Sv. Krvni na Koroškem.

Koroške novice.

k **Žično železnico na Dobrač** od postaje Zgornja Bela zgradi baron Dionizij Kraigher.

k **Imenovan** je za župnika v Št. Juriju pri Celovcu g. Franc Lasser, kanonik iz Gossesvete.

k **Roparskega morilca** Andreja Seewalda, ki je umoril Pucherja in mu uropal štiri krone, mrlja pa vrgel v Lavanščico, so prijeli in izročili sodišču.

k **Ustrelil** je lvoški dijak Jean Birkfeldner svojo ljubimko Wanno s petimi revolverskimi strelji v celovški okolici. Morilec se je sam javil policiji in naznanil, da se ni mogel ustreliti, ker mu je zmanjkalo streliva.

k **Obesil se je** pri Volspergu dninar Zoder na vrtu svojega gospodarja Schejderja.

k **Schulverein** bo imel letošnje glavno zborovanje o Binkošti v Celovcu.

k **Odlikovan** je od koroške deželne vlade s častno svetinjo za 40-letno zvesto službovanje g. Florijan Kučar, umirovljeni upravitelj jeklarne grofa Thurna.

Ljubljanske novice.

lj **V Marijanišču** se bo v nedeljo, dne 24. maja, slovesno obhajal praznik hišne zavetnice Marije Pomočnice. — Slovesno opravilo z govorom bo ob 10. uri dopoldne, popoldne pa pete litanije ob pol 6. Obakrat je darovanje za kapelo. — Vabijo se prijatelji Marijanišča za ta dan v kapelo, ki jih letos pričakuje povečana, krasno obokana in popolnoma na novo preslikana.

lj **Jebačinovi vlomilci aretirani!** V petek, 15. maja je »Slovenec« priobčil brzojavko iz Trsta: Včeraj jutro je tržaška policija aretirala zakonska Mateja in Katarino Koren, starše Karola Koren, čevljarja, ki je bil v Zadru aretiran zaradi vloma pri podjetniku Mazzoni dne 24. marca t. l. Z njim sta bila zaprta tudi Alojzij Kavčič iz Gabrovice pri Komnu in Jožef Azon iz Trsta, prvi čevljar, drugi mehanik. V njihovem stanovanju so med drugimi našli tudi tihi sveder. Pozneje so aretirali brata prvoimenovanega Franca Korena. Ta družba se spravlja v zvezo z vlomi v Ljubljani. — Na prošnjo ljubljanske policije smo o tej zadevi nadalje molčali. Zgoraj omenjena aretacija se je izvršila na intervencijo policijskega svetnika Lautarja, ki se je takoj na to odpeljal na razne kraje, kjer so imeli zaprte osumilence. Sum gosпода policijskega svetnika Lautarja se je potrdil ter je sedaj končno dognano, kdo so bili Jebačinovi vlomilci. Informirali smo se natančno o celi zadevi. Obširno poročilo o tej zanimivi aretaciji priobčimo jutri.

lj **Umrla** je gospa Marija Češarek roj. Kromar, v 35 letu starosti. Truplo rajnce prepeljejo jutri iz Ljubljane v Dolenjo vas pri Ribnici.

lj **Pogreb g. Emil Guttmanna** se ne vrši danes, ampak jutri, v soboto, ob pol 5. uri.

— **Sestanek o organizaciji slov. znanstvenega dela** bo se v nedeljo, 24. maja ob pol 11 uri dopoldne vršil v prostorih »Matiče Slovenske«.

lj **Stavka v tovarni za lep.** Ravnateljstvo išče posamezne delavce na razgovor, ter hoče na ta način razbiti edinost stavkujočih, kar se pa ne bo posrečilo. Danes dopoldne je bilo v pisarni odposlanstvo delavcev, med njimi samoumevno tudi dve ženski. Ravnatelj je hotel ženske odstraniti in je izjavil, da razpravlja le z moškimi, nakar je odposlanstvo zapustilo pisarno. Nečuvno postopanje ravnateljstva je delavce še bolj razburilo, posebno, ker je na žensko odposlanstvo upil kar »Marš ven.« Mi imamo o tovarni za lep raznih zanimivih podatkov in če bo g. ravnatelj še enkrat surov, mu bomo pokazali, da smo lahko tudi mi — brezobzirni. G. ravnatelj naj lepo prizna upravičene zahteve dosedaj škandalozno izmzgavanega delavstva ter naj z delavskim odborom dostojno in mirno obravnava! Omenjamo še, da se je g. Jakobu Accetu zdelo prav, iti na roko tovarni s tem, da vozi premog iz kolodvora v tovarno.

lj **Mestni pomožni uradniki in cesarjev jubilej.** Piše se nam: V zadnji seji občinskega sveta se je sklenilo marsikaj storiti v dobrodelne namene o priliki cesarjevega 60letnega vladanja. V tej seji se je sklenilo, da se s 1. decembrom letos zboljša stanje mestnim uradnikom in slugam s tem, da se jim izenačijo službeni prejemki z onimi državnih uradnikov v definitivnem svojstvu. Mestni pomožni uradniki pa seveda, kakor po navadi, tudi pri tej seji niso prišli prav nič v poštev in prosijo ter stavijo vprašanje, če bodo o priliki cesarjevega jubileja postali vsaj enakovredni s slugami, redarji, detektivi in drugimi navadnimi delavci.

lj **Vlak povozil sprevodnika.** Na Proseku je danes zjutraj vlak do smrti povozil sprevodnika južne železnice g. Jožefa Faturja. Zapustil je ženo in pet otrok.

lj **Grozna smrt — živa zgorela.** To včerašnja notico je v toliko popraviti, da ni zgorela Frančiška Lipovitzeva, ampak njena sestra Elizabeta.

lj **Zavetišče za neozdravljive bolne** zgradi povodom cesarjevega jubileja »Kranjska hranilnica« v bližini Leonišča. Z deli prično že prihodnji mesec.

lj **Pogrešani** zglaševalni uradnik z Dunaja Anton Cechbauer se je povrnil v Ljubljano. Dobila ga je njegova žena v postojnskem okraju.

lj **Gospod župan — varujte se!** Naj mestni magistrat ogleda v Gosposkih ulicah hidrant za škropljenje cest, ker je skrajni čas, da se ga zamenja. Hidrant je sredi Gosposke ulice ter od vozov ves stločen, pokrov je brez verige, tako, da če gre voz črez, ga vrže po en meter daleč proč in tako morajo za varnost prometa ondotni stanovalci paziti za vsakim vozom, da pokrijejo pokrov, ker sicer bi se pripetila lahko nepričakovano velika nesreča, kajti ako konj ali človek stopi v votlino, je gotovo ob nogo. Danes zjutraj je

šla neka gospa iz št. 4. v Gosposki ulici čez cesto. Pokrovec je bil popolnoma na pravem mestu. Nič hudega sluteča, stopi gospa slučajno na hidrantov pokrovec in hipoma je bila z nogo do kolena v votlini in blatu. Ker se tudi gospod župan pelje večkrat skozi Gosposko ulico s svojimi dragimi konji, zato ni dvomiti, da se v najkrajšem času hidrant popravi, če jo ne bo gospod župan raje zavil čez Turjaški trg.

lj **Velik vojaški koncert** se vrši to nedeljo na vrtu hotela »Union«. Koncertuje celotna godba št. 27, pod osebnim vodstvom kapelnika g. Christopha. Koncert se vrši le pri lepem vremenu. Začetek ob 8. uri zvečer.

lj **Moška in mladeniška Marijina družba iz Ljubljane.** Križanke, se bode udeležila slavnosti blagoslovljenja zastave v Mekinjah pri Kamniku v četrtek, 28. majnika, z društveno zastavo.

lj **V »Zvezdi« ni več vode.** Pri vodnjaku v »Zvezdi« je bilo dvigalo pokvarjeno in sedaj že od spomladi ni popravljeno. Otroci hodijo po hišah prosit vode. Ali se vodnjaka zato ne popravi, da se v Fischerjevi baraki več sodovice proda?

lj **V deželno bolnišnico** so včeraj pripeljali Jožefa Jakliča, ki se je pri sekanju močno ranil desno nogo.

lj **Nepošteni varuh.** Okrajno sodišče v Škofji Loki je izročilo agitatorju za Hribarja Božidarju Zalokarju, agentu na Glincah, kot varuhu nedoletne Angele Konstantin 100 K, da jih porabi za vzgojo in za druge potrebne reči varovanke. Zalokar je pa od tega denarja poslal le 20 K materi otroka, 20 K je zase porabil, 50 K pa posodil. Za to nepoštenost bo sedel tri mesece v težki ječi.

lj **Izredni občni zbor zadruga krojačev** itd. se bo vršil v nedeljo, dne 24. maja t. l. dopoldne ob pol 10. uri v hotelu »Ilirija«. Dnevni red: Čitanje in odobrenje zadruginih pravil po novem obrtnem zakonu. — Protest proti uvrstitvi krojaškega obrta sploh v zavarovanje proti nezgodam. — Odobrenje seznamka članov v preskuševalno komisijo. — Sklep o slučajni ustanovitvi podpornega zaklada. — Raznotherosti.

lj **Aretiran** je bil snoči provizijski prodajalec podob Izidor Santy iz Burge, provincija Lucca na Laškem, ker ga je pri policiji v Lincu njegov gospodar ova-dil, da mu je poneveril za 200 K dolga. Tukajšnja policija je dobila o tem brzojavno obvestilo in je Santyja na južnem kolodvoru aretovala, ko je izstopil iz vlaka. Santyja so izročili sodišču.

lj **Gobe kradel.** France Klobučar, delavec iz Tomačevega, je služil pri tukajšnjemu trgovcu Rohrmanu za dninarja. Tu je izmaknil gob v vrednosti 48 K, katere je žena pri Kordinu za 24 K prodala. Ko je pa ta zvedel od svojega hlapca, da prodajalkin mož služi pri Rohrmanu, mu je Kordin telefoniral, in tako so prišli na sled tatvini. Klobučar je bil obsojen na dva meseca težke ječe, njegova žena pa na pet dni zapore.

lj **Pri tajni razpravi** je bil pri deželnem sodišču 46 let stari oženjeni črevljar France Medvedšek iz Ljubljane zaradi hudodelstva oskrumbe obsojen na pet mesecev težke ječe.

lj **Tatinski posli.** Te dni je policija pri-jela neko 20 letno služkinjo iz kamniškega okraja, ker je svoji gospodinji in neki svoji tovarišici pokradla več knjig, žensko krilo in zlate uhanе. — Dne 19. t. m. je bila pri-jeta neka 17 letna deklica iz Dolenjske, ki je bila zaradi goljufije kaznovana in pred 3 dnevi izpuščena iz zapore. Neka gospa jo je vzela kljub temu, da je vedela za njeno predživljenje v službo. Dekle je pa že drugi dan zapustilo službo, z njo je pa izginilo več perila in zlat moški prstan. Obe tatici so izročili sodišču.

lj **Nepreviden voznik.** Včeraj popoldne je neki hlapec vozil tako neprevidno po Bleiweisovi cesti, da je zadel z vozom v kandelaber za novo plinovo razsvetljavo in ga zlomil. Napravil je 55 K škodo.

lj **Umrla** je gospa Nežika Bučar, mati poštnega oficijala gosp. Bučarja.

— **V četrtek, dne 28. majnika, v Kamnik in Mekinje.** Somišljeniki, agitirajte za obilno udeležbo!

ZOPET ODKRITA VOJAŠKA ZAROTA V RUSIJI.

V kremenčuški posadki so odkrili obširno revolucijsko organizacijo med vojaki. Zaprli so 18 vojakov in nekega trgovca.

Razne stvari.

Ustanovitev češke tiskovne akcijske družbe.

O 10 m. c. 22. maja. »Pozor« poroča, da izdaja mladočeška stranka še nadalje dr. Kramářov »Den«. Ustanovi se za to akcijsko društvo, ki bo izdajalo »Den« do

Novega leta enkrat, po Novem letu pa dvakrat na dan. Akcijska glavnica bo znašala 500.000 kron in se pozneje poviša na dva milijona kron.

Zaradi šestih kron deset let težke ječe.

Budjejevice, 22. maja. Porotno sodišče je obsodilo 23-letnega Franca Finke v desetletno ječo, ker je napadel dne 10. februarja pri Horici neko žensko in ji oropal šest kron.

Odvetnikov samoumor.

Nachod, 22. maja. Zaradi finančnih zadev se je ustrelil 55-letni odvetnik dr. Hübscher.

Nevihita na severnem Češkem.

Karlovi Vari, 22. maja. Nevihita dne 20. t. m. je povzročila ogromno škodo. Berolinski D-vlak se je moral ustaviti na progi. Voda je segala do stopnjic. Vlak je vozil počasi v Karlove Vare.

Oblak se je utrgal

na severno zahodnem Češkem. Voda je narasla za poldrugi meter in poplavlja stanovanja. S Krkonošev prinaša voda pohištvo, mrtvo živino itd. Voda je priplavila tudi neko mrtvo žensko. Strela je ubila dva delavca in je zažgala tudi več poslopij.

Velika železniška nesreča. — 30 mrtvih! 58 ranjencev!

Dne 21. t. m. je zavozil v Contichu (Belgija) brzovlak v nek romarski vlak, ki je čakal pred postajo na antwerpski brzovlak. Premikalnica je bila napačno postavljena in brzovlak je prekučnil romarski vlak. Zadnji štirje vozovi so popolnoma razbiti. Pripeljal se je pomožni vlak s 30 zdravniki. Nesreča se je pripetila ob 9. uri 16 minut. Ob 11. uri so izvele izpod razvalin že 30 mrtvih in 58 ranjencev. Iz razvalin mole roke in noge. Našli so odbito roko, ki je držala v prstih odtrgano uho. Med mrtvimi sta tudi brzovlakov strojevodja in kurjač.

— **Prof. Spiro Brusina umrl.** V Zagrebu je umrl 21. t. m. vseučiliški profesor v pok., Spiro Brusina, 63 let star. Pokojnik je bil mnogo let ravnatelj zoološkega oddelka hrvatskega deželnege muzeja.

Telefonska in brzolovna poročila.

CESARJEVO ZDRAVJE.

Dunaj, 22. maja. Cesarjevo zdravje je izvrstno.

BEG ČLANA TATINSKE DRUŽBE, KI JE ULOMILA PRI JEBAČINU, PONE-SREČIL.

Zader, 22. maja. Karol Koren, junak tihega svedra, ki je bil v tukajšnjem preiskovalnem zaporu, je pobegnil. Privedel ga je pred preiskovalnega sodnika neuklenjenega samo en stražnik. Ko je bilo zaslišanje končano in je prišel na hodnik, zletel je po stopnjicah navzdol, in čez dvorišče, tako da je bil kmalu na Campu Castello. Občinski redarji in narod so drli za njim ter ga končno zajeli v delavnici nekega mizarja, kjer so ga zopet ujeli. Ko so ga gnali nazaj v ječo, je rekel, da se hoče usmrtiti.

RUSINSKI NUJNI PREDLOGI.

Dunaj, 22. maja. Državna zbornica razpravlja o rusinskem nujnem predlogu glede zlorab pri deželnozborskih volitvah v Galiciji.

ČLANI FRANCOSKE SLOVANSKE KO-LONIJE V SLOVANSKIH DEŽELAH.

Budimpešta, 22. maja. Pod vodstvom francoskega poslanca se poda 100 članov pariške slovanske kolonije po raznih deželah proučevati, kako se godi ondi Slovanom. Pridejo tudi na Ogrsko, kjer se pripravljajo za velik sprejem.

ZAGREBSKO VSEUČILIŠČE.

Zagreb, 22. maja. Včeraj in danes so ni na vseučilišču nihče upisal! Rauch hoče

policijsko izgnati iz Zagreba vse dijake, ki so dvignili odpustnice, a se še nahajajo v Zagrebu. Po mestu kroži letak: Predvčerašnjim se je na osramočeni zagrebški univerzi edino upisal Stanislav Steinfel, filozof. Na njega pada bojkot dijakov in prezir meščanov.

DVA SAMOUMORA VOJAKOV.

Zagreb, 22. maja. V Brodu na Savi sta se usmrtila dva pešca 39. polka. Eden se je vrgel pod vlak, ki ga je povozil, drugi se je usmrtil iz puške. Razlogi samoumorov niso znani. Uvedena je preiskava.

BOLGARSKA VLADA NE MARA SRB-SKIH DELAVCEV.

Sofija, 22. maja. Po nalogu bolgarske vlade je podjetnik, ki zida železnico Küstendil - turška meja, odpustil vse srbske delavce. To so zahtevale bolgarske delavske organizacije.

RUSKI KONTINGENT VOJAŠKIH NOVINCEV.

Peterburg, 22. maja. Izšel je carski ukaz, ki določa število vojaških novincev: 456.135 mož.

ŽELJE ČRNE GORE.

Pariz, 22. maja. Dosedaj tajna pogajanja Črne gore za spremembo berolinske pogodbe niso imela uspeha.

Spominjajte se ob vsaki priliki »Slovenske krščansko-socialne zveze!«

ŽITNE CENE.

Budimpešta 22. maja.

Pšenica za maj	11.30
Pšenica za oktober	10.11
Rž za okt.	8.83
Koruzna za maj	6.53
Oves za okt.	6.85

Efektiv: nespr.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

čas	čas opa- zovanja	stanje baro- metra v mm	tempe- ratura po Celsiju	Vetereci	Nabe	Padačina v 24 urah v mm
21	9 zveč.	737.6	17.6	sl. jvzh.	jasno	
22	7. zjutr.	37.0	16.0	sr. jvzh.	megla	0.0
	2. pop.	34.7	23.9	sl. jug.	del. obl.	
Srednja večerajšnja temp. 20.8°, norm. 14.8°.						

Odda se s 1. avgustom t. l.

prostoren hlev,

pri katerem je tudi obširno dvorišče na razpolago. — Več se izve: **Rimska cesta št. 11, v gostilni.** 1265 2-1

Zavarovalnica proti ognju s konkurenčnimi ceniki i š č e 1169 4-4

agente za Ljubljano in okrajne zastopnike za deželo.

Fiksna plača in velika provizija. — Ponudbe pod „Bodočnost“ na upravništvo „Slovenca“.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, dol. žel. postaja Straža-Toplice.

Akrato-vrelec 38° C. Voda za pijačo in kopanje. Izredno uspešno proti trganju, revmi, išias, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim. Velike kopeli, separata kopališča in močvirna kopališča. Bogato urejene sobe za tuje, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdov bogata okolica. Dobre in cene restavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. Prospekte in pojasnila daje brezplačno

977 12-3

Zdraviliška uprava.

Na prodaj so

1258 4-2

stare cerkvene orglje

v župni cerkvi v Vavtvasi. Iste imajo deset spremenov in še dobro ohranjen meh. Trebalo bi malega popravila in bi bile dobre za kakšno večjo podružnico.

Župni urad v Vavtvasi na Dolenjskem.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital-Stritar, ul. 7

Dobi
se
poroč

A 127/8
4

Oklic.

1252 3

V zapuščinski zadevi g. Ivana Jeglič se na predlog dednih udeležencev dovolju prostovoljna sodna javna prodaja v zapuščino spadajočih premičnin in sicer prodajniš oprave, špecerijskega blaga, vinske posode, starih vozov nahajajočih se na Selu p Žerovnici.

V to svrhu se določa narok na lice mesta na Selu pri Žerovnici št. 16 na da

25. maja 1908 ob 9 uri popoldne.

C. kr. okrajna sodnija v Radovljici odd. I.

dne 11. maja 1908.

Veletrgovina dalmatinskega vina

Br. Novaković

Ljubljana. — Telefon št. 244.

Lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji.

Priporočajo sl. občinstvu svoja pristna rdeča, črna, bela in de-
sertna vina, kakor tudi domači tropinovec, konjak, slivovko itd. po
primernih cenah. 645 90-21

Ceniki in vzorci poštne prosti.

Moderne srajce za gospode

spodnje hlače, spalne srajce, ovratniki, zaplestnice, naprsniki, nogavice, naramnice, kravate,
gumba, žepne rute, vedno v največji izbiri pri

P. Magdič, Ljubljana, Prežernove ulice šte. 7.

766 7 e

= Za košnjo =

priporočamo najboljšje

amerikanske kosilne stroje Mc. Cormick

kateri niso samo po izreku enega samega, nego na Kranjskem že od več sto posestnikov, ki te stroje že več let uporabljajo, kot **najboljši in za naše kraje kot**

MC. CORMICK.

najposobnejši spoznani. — Vsakdo naj se torej sam prepriča in kupi le **kosilni stroj**

Opozarjamo posebno na naše **nove nože z gostimi zobmi**, ki posebno globoko režejo, za nizko in redko travo. 1264 6-1

Edini zastopniki za Kranjsko:

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek, Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

Pozor

p. n. gosp. gostilničarji, zasebniki!

Vinska trgovina Alojzija Zajca v Spod. Šiški pri Ljubljani

ima v zalogi najboljša in jamčeno **pristna vina** iz najslavnejših vinskih goric, kakor: dolenski cviček iz Gadove peči in iz Drenovc, bizeljec, sromelčan in druga štajerska vina, hrvaško, istrsko in goriško vino.

Cena zmerna; postrežba solidna in točna; uzorci na razpolago!

POZOR!!!

Praga s menjalnici: Orsava 35, Mala ulica 17, Buda, Brno, Oulka Liza, Oulka Kamila, Hornski Hamburg, Helling, Kovi Jula, Pisea, Stritva in Libera.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborsstrasse 4, III. Ungargasse 77 (voge! Rennwege), III. L. wengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 13, V. Schönbrunnerstrasse 30 a, VI. Gumpendorferstr. 22, VII. Mariahilferstrasse 74, VIII. Lerchenfelderstrasse 133, IX. Alservstrasse 39, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 33, XIX. Döblinger Hauptstr. 35, XIX. Hauptstrasse 35.

Menjalnična delniška družba 45 150 173

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ako kapital K 20.000.000 Rezer. sklad K 3.500.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, davis, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje

izrebranih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

Podružnica v Spiljetu.

Delniške glavnice I I K 2.000.000. I I

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

priporoča žrebanje glavni dobitok

promese na srečke iz l. 1864, cele à K 22.—, polovice à K 12.—, 1. junija K 300.000.—

sprejema vloge na knjižice in na tekočiračun ter je obrestuje po 4½%.

Podružnica v Celovcu.

I Rezervni fond I I K 200.000. I I